

Mejska Biblioteka Publiczna
w Białej Podlaskiej
KANCELARIA INFORMACJI, BIBLIOGRAFII
I WIEDZY O REGIONIE
ul. Warszawska 12a
21-000 Biała Podlaska
t. 83 311 11 11

ŚMIETNIK

STYCZEŃ 2000 R.

Gazeta Szkoły Podstawowej w Sławatyczach

WIELKA ORKIESTRA
ŚWIĄTECZNEJ
POMOCY

DLA RATOWANIA
ŻYCIA DZIECI
Z CHOROBAМИ
NEREK

Czy wiesz, że... nie wszyscy tak samo liczą lata?

Przykładowo za najważniejsze wydarzenie, od którego należy liczyć czas, Hebrajczycy uznali stworzenie świata. Hebrajscy kapłani ustalili, że nastąpiło ono w 3761 roku przed naszą erą. Zatem rok 2000 w kalendarzu żydowskim będzie... 5761 rokiem!

MIESIĄC STYCZEŃ
- CZAS DO ŻYCZEŃ, A WIĘC
ŻYCZYMY POMYŚLNOŚCI,
PIENIĘDZY, CHLEBA,
DOBRYCH GOŚCI.

6

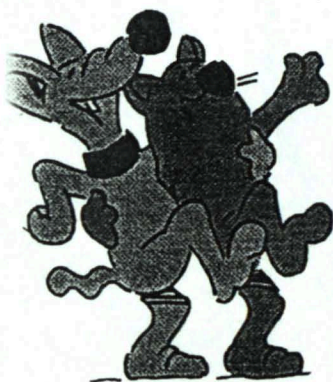
STYCZEŃ

Kacpra, Melchiora, Baltazara

TRZECH KRÓLI. OBJAWIENIE PAŃSKIE

Dzień Trzech Króli, jako dzień darów składanych przez królów Jezusowi, zwano „szczodrym dniem”, a poprzedzający to święto wieczór zwano „szczodrym wieczorem”, w którym rozdawano dzieciom, czeladzi i krewnym upominki i pierniki zwane „szczodrakami”.

ZYGMUNT GLOGER, Encyklopedia staropolska

*Nie trzeba zadawać
zbyt daleko
sięgających pytań,
aby nie wywołać
zbyt daleko
sięgających odpowiedzi.*

Kazimierz Przerwa-Tetmajer

*Droga przebyta
po raz drugi
nigdy nie jest
taka długa,
jak za
pierwszym razem.*

Rosalie Graham

DOBROĆ SERCA
OBEJMUJE OBSZAR WIĘKSZY
ANIŻELI
SZEROKIE POLE SPRAWIEDLIWOŚCI.

NOWY ROK

Nowy Rok i dni następne, aż do Trzech Króli, często nazywane były „szczodrymi”. Wypełniano je przyjaznymi gestami i upominkami. W Krakowskim wędrowało się po sąsiadach z owsem w kieszeniach, „na podsypkę”:

Na szczęście, na zdrowie, na ten

Nowy Rok!

Aby was nie bolała głowa ani bok.

Abyście mieli w każdym kątku po

dzieciątku,

W stodole, w oborze, na polu — daj

Bożel

Aptekarze przesyłali dworom paczuski z czekoladą, trociczkami i wodą kolońską. Elita wymieniała między sobą bileciki „z p.n.r.” (z powinszowaniem nowego roku). A dawniej dawali „kolędy”: królowie — dworakom, panowie — famulusom, gospodarze — służbie. Wręczano również „kolędy” przygodnym „winszowaczom”: żakom, podrostkom, dziadom, którzy śpiewali: „Nie bądź tak ospały, każ nam dać gorzały, chleba pytlowego i masła do niego...”

(GOETHE)

Podczas zawodów w wbijaniu gwoździ w dębową deskę, do finału przeszło trzech zawodników.

Pierwszy zawodnik - Nowak - wbija gwoździe: raz, dwa, trzy, cztery i gwoździe siedzi w desce.

Drugi zawodnik - Kowalski - wbija gwoździe: raz, dwa, trzy i gwoździe wbity.

Trzeci zawodnik - Malinowski - wbija gwoździe: raz, dwa... i gwoździe wbity, ale siedzi w desce nieco krzywo.

Po zawodach ogłoszono werdykt. Pierwsze miejsce zdobył Kowalski, drugie - Nowak. Zawodnik Malinowski został zdyskwalifikowany, ponieważ wbijał gwoździe drugą stroną!

Podczas gry w brydża poirytowany przeciwnik pyta Kowalskiego:

- Dlaczego zagląda mi pan w karty!?

- Bo swoje już widziałem - Odpowiada spokojnie Kowalski.

Czy wiesz... skąd miesiące zapożyczyły swoje imiona?

Polskie imiona prawie wszystkich miesięcy są słowiańskie i wywodzą się od zjawisk przyrodniczych lub prac gospodarskich. Nazwa stycznia pochodzi od sieczenia — tak dawniej określano wyrąb i rąbanie drzewa w lasach. Prace te wykonywano właśnie bardzo często zimą, gdy nie było prac polowych. Luty z kolei to po prostu dawne słowiańskie określenie srogich, tęgich mrozów. Kwiecień to miesiąc, kiedy rozwijają się kwiaty — stąd właśnie kwiecie w jego imieniu. Miesiąc, w którym niegdyś zbierano owady zwane czerwcami — służące do barwienia na czerwono tkanin — nazwano oczywiście czerwcem. Nazwa lipca pochodzi od kwitnienia lip — to bardzo ważny moment dla pszczelarzy. Sierpień przypomina o przodku dzisiejszej kosi — sierpie, który właśnie w tym miesiącu ścinano zboże. Wrzesień zapożyczył swoje imię od kwitnącego właśnie o tej porze wrzosu, a październik — od październik, które oddzielano od włókna w czasie jesiennego miedlenia lnu. Niektórzy wywodzą nazwę tego miesiąca od zdzierania liści z drzew przez porywiste wiatry. Z opadającymi liśćmi wiąże się już na pewno listopad. Grudzień z kolei przypomina, że za jego panowania przychodzi mróz, który zamienia ziemię w twardą grudę. Dwa miesiące, których nazw dotychczas nie wymieniliśmy mają nazwy zaczerpnięte z łaciny. Jakże to są miesiące — odpowie sobie sam bez trudu każdy wnikliwy czytelnik.

8 FINAŁ

przejdź
obojętnie!

ÓSMY RAZ ZAGRAŁA W NIEDZIELĘ 9 I 2000 ROKU

WIELKA ORKIESTRA ŚWIĄTECZNEJ POMOCY.

W CAŁYM KRAJU PONAD OSIEMDZIESIĄT TYSIĘCY WOLONTARIUSZY ZBIERAŁO PIENIĄDZE DLA DZIECI CHORYCH NA NERKI.

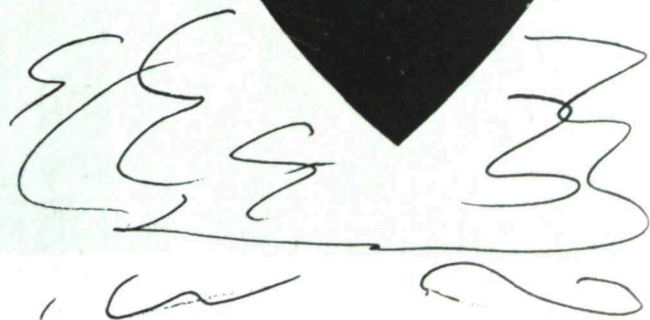
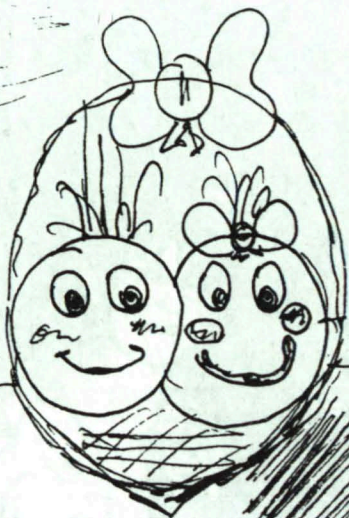
CYKLERY - URZĄDZENIA DO DIALIZY OTRZEWANOWEJ NEREK - MA W DOHU

TYLKO KILKANAŚCIORO POLSKICH DZIECI. ORKIESTRA JURKA OLSIĄKA ZBIERA

PIENIĄDZE NA TRZYSTA TAKICH ~~APPARATÓW~~.

wielka orkiestra
świątecznej
pomocy

My z Jarostawem
Kulczyckim -
prezentorem 2 Programu TVP

Anka, Ewa, Aneta, i
Aska, kochamy się
PANU YADIE!

Wierzymy nadzieję, że
za rok zapraszamy w
naszej opinii jeszcze
GŁOSNIEJ!

Dziękujemy za okazaną
pomoc!

B. Szulejowi

E. Kaliszczuk

pani-stu E i F Gusszkowskim

A. Kacubowskiemu

T. Wójcikowi

wszystkim nauczycielom

i wielu innym osobom

Sie ul!

Na całe szczęście, ludzie coraz częściej sami zaczynają dbać o swoje zdrowie i kondycję fizyczną. Dużym zainteresowaniem cieszy się zdrowy tryb życia i zdrowa żywność. Przy okazji rozwiązywania quizu, dowiesz się co jeść, aby być zdrowszym. Rozwiązaniem zadania jest nazwa przyprawy.

lesterolu we krwi. Największe właściwości lecznicze ma wówczas, gdy spożywa się w produktach nisko przetworzonych:

- e - jęczmień
- w - kapusta
- a - ziemniak

4. Jest ulubionym warzywem mieszkańców obszaru Morza Śródziemnego. Okazuje się, że zawarta w nim alicyna ma silniejsze właściwości bakterio-bójcze niż penicylina. Mimo intensywnego zapachu polecany jest w każdej kuchni:

- b - cebula
- i - oliwka
- g - czosnek

5. To niezbędny dodatek do każdego francuskiego posiłku. Doskonale reguluje trawienie i korzystnie wpływa na pracę serca. Szczególnie polecane dla tych, którzy lubią sobie dobrze podjeść:

- r - woda mineralna
- a - czerwone wino
- k - ocet

6. Kryje w sobie wiele cennych substancji i związków mineralnych. Najzdrowsza jest nie poddana procesom fermentacji, lecz jedynie wysuszona i odparowana. Jest to:

- b - czarna herbata
- i - kawa zbożowa
- n - zielona herbata

7. O tej roślinie mówi się, że lubi mleć nogi w wodzie, zaś głowę w słońcu. Myśliciele Tao twierdzą, że tkwi w niej zagadka długowieczności. Jest podstawowym składnikiem żywnościowym największej liczby ludzi na świecie:

- r - kukurydza
- o - ryż
- k - maniok

1. Na świecie rozpowszechniła go kuchnia tajlandzka. Ma cenne właściwości lecznicze. Jest niezbędnym dodatkiem przyprawy curry. Obniża poziom cholesterolu i zmniejsza ryzyko wystąpienia miażdżycy. Zapobiega powstawaniu skrzepów krwi. Jest to:

- o - imbir
- s - pieprz
- a - wanilia

2. Ma bardzo ostry i piekący smak. Bardzo dobrze udrażnia drogi oddechowe i zapobiega gęstnieniu krwi. Stosowanie tego owocu meksykańscy znachorzy zalecają przede wszystkim palaczom tytoniu. Jest to:

- a - mandragora
- r - chili
- o - cytryna

3. Należy do grona podstawowych składników żywnościowych każdego Europejczyka. Zawiera składniki obniżające poziom cho-

Zagadki

Chodzi za mną po ścianie,
Chodzi za mną po ziemi.
Gdy ja stanę – on stanie,
Znika, kiedy się ściemni.

Czy to rogal upieczony,
Czy to księżyc spadł?
Siedzi sobie w abecadle.
Co to? Kto już zgadł?

Gdy się go nie strzeże
Czyni wielkie szkody,
A na wodę syczy –
Bo się boi wody.

Brażowe, czarne, szare,
Zawsze masz jedną parę.
Zamykasz przed snaniem,
Otwierasz, zanim wstaniesz.

Gdy opadną z niego płatki kolorowe
Będzie miał ziarenek czarnych całą głowę.

Gdy ją uderzacie – nie płacze,
Tylko do góry wesoło skacze.

Ukryte zwierzęta

Jakie zwierzęta skryły się w tych zdaniach? Pamiętaj, że mogą się one kryć także na styku wyrazów.

1. Spakowałem już ubrania.
2. Za domem rosną krzaki jeżyn.
3. To były wzruszające chwile.
4. Nie zdradź mojego sekretu!
5. Nie złość się.

1	2	3	4	5	6	7
---	---	---	---	---	---	---

WYKREŚLANKA

Wykreśl z diagramu nazwy planet towarzyszących Ziemi w nieustannej podróży wokół Słońca. Znajdują się one w rzędach poziomych, pionowych i ukośnych, są także pisane wspak. Pozostałe, nie skreślone wyrazy utworzą rozwiązanie wykreślanki.

U	M	N	S	S	R	A	M	N
E	Z	R	U	K	Ł	A	U	
R	S	D	U	N	S	Ł	T	
K	I	O	N	T	E	E	P	
U	W	C	Z	N	A	W	E	
R	O	N	A	R	U	S	N	
Y	J	Y	N	O	T	U	L	P

CZY WIESZ, że...

Polska się przesuwa?

Najnowsze badania ruchów skorupy ziemskiej wykazują, że centralna część Polski odpywa na północny wschód w tempie 6 milimetrów na rok, a Karpaty pełzną na północ z szybkością aż 1-3 centymetry rocznie. Oprócz tego teren naszego kraju wykazuje generalnie tendencję do obniżania swego poziomu względem powierzchni morza.

Jakie to warzywa?

Czy uda Ci się odnaleźć warzywa kryjące się w tych zdaniach? Uważaj – mogą się one kryć także na styku wyrazów.

1. Bura kotka złapała dziś mysz.
2. Pora na kolację!
3. Ta paczka pusta była!
4. Poprosili na wesele Renatę.

Zagadki

- Nie miniesz granicy, gdy jesteś bez niego. Sprawdzają go celnicy. Co to jest kolego?
- Znajdziesz w niej mądrości wiele, bo jest Twoim przyjacielem.
- Gruby, duży biały cały w kij sękaty uzbrojony. Gamek stary ma na głowie, a sam z gwiazdek utoczony.
- Nie jest to młoteczek, chociaż ciągle puka. Żyje w klatce z żeber – odgadnąć kto – nie sztuka.

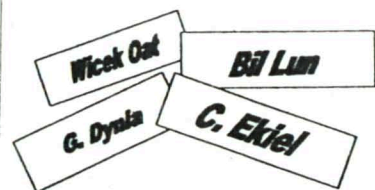
Turniej 4 pytań

Gdy poprawnie odpowiesz na poniższe pytania – z liter, stojąc przy właściwych odpowiedziach powstanie hasło tej zabawy. Uważaj – odpowiedzi prawdziwych na każde z poniższych pytań może być więcej niż jedna.

1. Która z tych osób żyła rzeczywistości?
 - K. Sherlock Holmes
 - P. Zawisza Czarny
 - C. Don Kiszot
 - T. Szeherazada
2. Pierwszym pasażerem pojazdu kosmicznego był:
 - R. pies
 - O. człowiek
 - A. kot
3. Które z tych miast istnieje w rzeczywistości?
 - A. Szczepreszyn
 - W. Wąchock
 - D. Pacanów
4. Co znaczy powiedzenie „urodzony w czepku”?
 - K. mieć wyjątkowego pecha
 - A. mieć wyjątkowe szczęście
 - I. być wyjątkowo mądrym

WIZYTÓWKI

W jakich polskich miastach mieszkają ich właściciele dowiesz się, gdy poprzestawiasz litery na wizytówkach.

Kiedy ma się już to czego się pragnęło to okazuje się że nie jest to wcale to czego się pragnęło.

Gertruda Stein

STRONA DLA NAJMŁODSZYCH

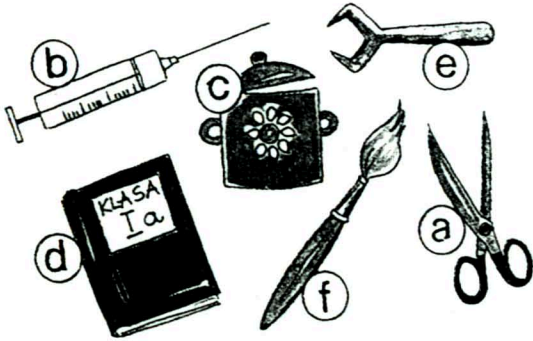
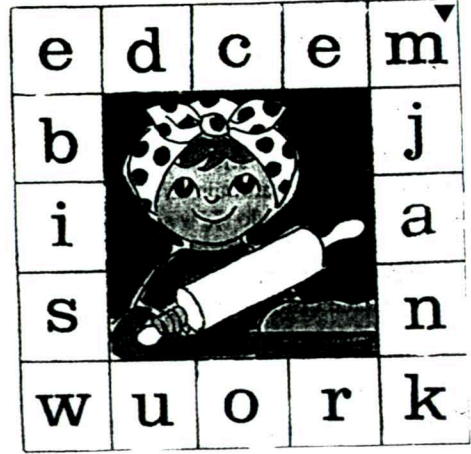
▼ DOPASUJ

Do każdego rysunku dopasuj cyfrę odpowiadającą liczbie liter.

▼ PRZESKAKIWANKA

Przeskakując co drugą literę, dowiesz się, jakie urodziny ma Ala.

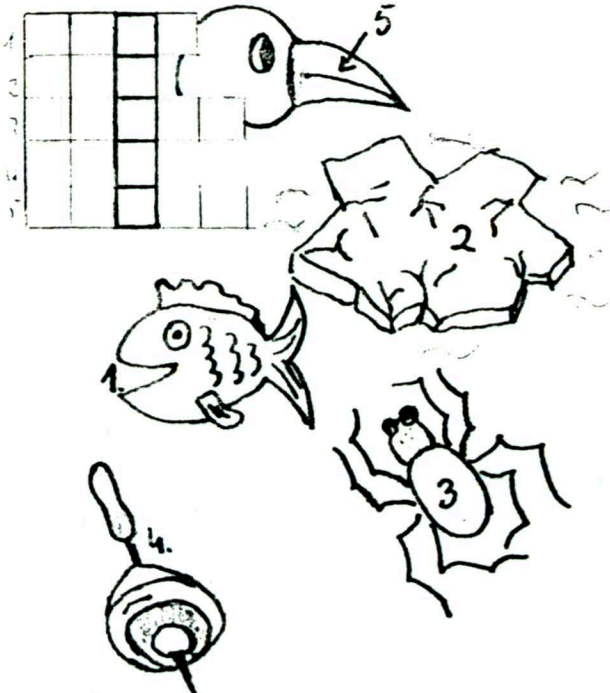
▼ HISTORYJKA

Przeczytaj uważnie, co się stało i zdecyduj, czy to prawdziwy kłopot.

▼ KRZYŻÓWKA

Wpisać w krzyżówkę słowa, których litery znajdują się w podanych słowach.

▼ REBUS

Źeńtaj zaszyfrowane hasła.

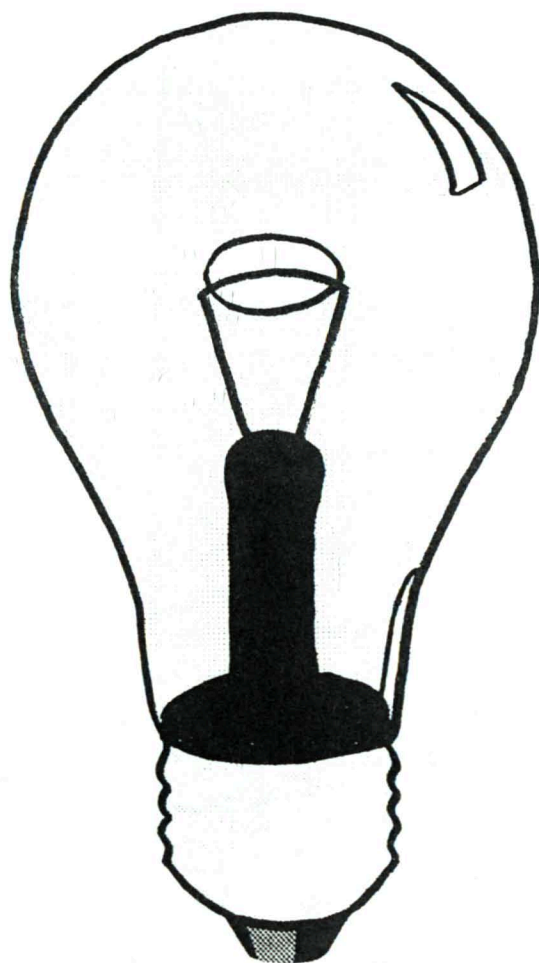

CIEKAWOSTKI

Średnio przesypiamy 1/3 życia. Niektórzy marzą o tym, aby wreszcie jakiś naukowiec wynalazł tabletkę, dzięki której nie trzeba byłoby marnować tego czasu. Niestety wszystkie organizmy muszą się regenerować. Wyjątkiem jest delfin, który nigdy nie korzysta ze snu.

Po „zatankowaniu” ludzkiej lub zwierzęcej krwi komar może przelecieć aż 300 km. Tak długą podróż odbywa w ciągu 35 godzin. Dopiero po tym czasie musi znaleźć nową ofiarę, aby ponownie nappełnić „zbiornik”.

Czy istnieją na Ziemi budowle widoczne gołym okiem z Księżyca? Owszem. Jediną konstrukcją uczynioną ludzką ręką, którą można podziwiać z powierzchni naszego satelity jest Chiński Mur.